

Latgaliešu woceleite

Latgali var tikai mīlēt

Kā tapa pasaulē pirmais latgaliešu seriāls «Fati»

Tā «šūpulis» ir Daugavpils

Egita Terēze Jonāne

Vienā fotogrāfijā redzami dažādi ieroči uz galda... Citā – grants karjerā sabraukušas mašīnas un cilvēki... Vēl citā sajūtama sarunu noskaņa guļamistabā... Tās ir dažas ainas no latgaliešu seriāla «Fati», kas tapa šogad Daugavpilī. Seriālā iesaistītie Daugavpils teātra aktieri, galveno lomu tēlotāji Zanda Mankopa (Marta), Māris Korsiets, Ritvars Gailums (Pīters), Vitaļa sievas atveidotāja un seriāla menedžere Kristīne Veinšteina un seriāla režisors Vadims Bogdanovs intervijā vienā balsī uzsvēra, ka tas ir pasaulē pirmais seriāls latgaliešu valodā, kas tapis Daugavpilī un ar vairāku daugavpīliešu atbalstu.

Seriāla «Fati» radošā komanda

«Seriāla finansētājs Pēteris Ragaušs kopā ar mūziķi Arni Slobodžānu, pieaicinot režisoru Vadimu Bogdanovu, izloloja ideju, bet leva Pastare to ietēra scenārija valodā. Izrādās Arnis Slobodžānis bija dzirdējis reālu stāstu, kā divi vīrieši gribēja pārdot kontrabandas cigaretes, un šis stāsts beidzās ar apcietinājumu, savukārt seriālā kontrabandas ideju cenšas realizēt ķīmijas un darbības skolotāji un 12. klases skolniece.

Skolotāji izdomā, ka ar cigarešu kontrabandu varētu tikt pie lielas naudas, un palīgos piesakās skolniece... Lai gan reālajā dzīvē skandāls bija noticis Kārsavā, tomēr seriālā galvenie varoņi rosās neeksistējošā Upenieku pagastā. Interesanti, ka seriāla nosaukumam izvēlēts latgaliešu vārds «Fati», kas nozīmē jaunus, naivus cilvēkus.

Vaicāju, kā notika aktieru kastings. Kristīne pastāstīja, ka Arnis un Vadims zināja, kas spēlēs galvenās lomas, vienīgais izņēmums bija Asnātes mammas loma, kuru pēc Kristīnes ierosinājuma uzticēja Lienai Šmukstei no Līvāniem.

Zanda atzina, ka viņas varone Marta, kurai ir 17 gadi, nezina, ko grib, tāpēc rīkojas tā, kā ienāk prātā. Darbmācības skolotājs Pīters, īsts vecis, vēlas atļauties kaut ko vairāk par ikdienišķo skolā un mājās, taču skolotāja alga ir par mazu, risinājums – daudz naudas, pastāsta Ritvars, atklādams sava varoņa ilgus. Tikmēr Māris paša spēlēto ķīmijas skolotāju Vitaļi raksturo kā nopietnu vīrieti, taču arī viņš kaļ plānus, kā dabūt lielu naudu, jo ir pazaudējis dzīvokli. «Vairāk gan nedrīkst stās-

tīt, jāskatās seriāls,» uzsvēra Māris.

Runājam, kā prata vai mācījās runāt latgaliski tie aktieri, kas nav latgalieši. Māris atzina, ka viņam palīdz Daugavpils teātrī spēlētajās un režisētajās latgaliešu izrādēs gutā pieredze, taču bija vārdi, kurus nav zinājis, un Kristīne palīdzēja tos saprast un izrunāt. Arī Zanda pateicās Kristīnei par atbalstu latgaliešu valodas pilnveidē. «Man patīk tas, ka seriālu taisīja savējie – Daugavpils teātra komanda – un ka to filmēja te – Daugavpilī. Vadimam ir liels režisora potenciāls,» teica Ritvars.

«Vadims, kurš ir dzimis un mācījies Daugavpilī un kuram šis ir pirmais lielais projekts kā režisoram, pastāstīja, ka seriāls tapa īsā laikā un ar nelielu budžetu, turklāt ļoti profesionāla komanda ir paveikusi sarežģītu tēlošanas un filmēšanas darbu. «Mans uzdevums bija radīt atmosfēru, kas iedvesmotu aktierus spēlēt savas lomas labi. Turklāt latgaliešu valoda dara seriālu žanrisku, savdabīgu.

Skatoties montāžas darbu, man tas atgādina vienu franču komēdiju, kur aktieri runā dialektā, kas dominē Francijas dienvidos. Ja teātra izrādē aktieris var improvizēt, nepieturēties pie lugas scenārija (man pašam tas ļoti patīk), taču seriāla filmēšanai bija naudas un laika limits, tāpēc pieturējāmies scenārijam. Man paveicās, jo seriālā strādāju ar talantīgiem aktieriem, saviem Daugavpils teātra kolēģiem, kuri prot visu. Tas ir labs seriāls, ko radījusi profesionāla komanda,» sacīja Vadims.

Filmēšanā par scenogrāfiju parūpējās – māksliniece Sanri, kostīmi bija Paulas Kalniņas pārziņā, kopā ar daugavpīliešiem strādāja Rīgas komanda – režisors Ruslans Frad-

kins (viņš piedalās seriāla «Nemīlētie» tapšanā), operators Konstantīns Simonovs, ukraiņu grima māksliniece Ksjuša (līdz karam Ukrainā viņa strādāja Ukrainas kino industrijā), gaismu mākslinieks Ermīns Baltais u.c.

Runājām arī par izaicinājumiem filmēšanas laikā. Visi atbalstīja Kristīnes sacīto, ka neviens nedrīkstēja pagurt visas 12 filmēšanas dienas, jo radošā komanda strādāja no rīta līdz vakaram. Tikpat liels izaicinājums bija atrast papildu finansējumu (kino ir dārga nozare), tāpēc Kristīne un Vadims uzrunāja uzņēmējus Daugavpilī, un daži atsauca.

Seriāla radošā komanda par atbalstu pateicās Daugavpils teātrim, J. Raiņa Daugavpils 6. pamatskolai, «Amber Studio», «Regula», «Kazanovs Moonshine», Daugavpils domei, uzņēmumiem «Dvinska Bakery», «Daugavpils satiksme» un «Binders», kafējnīcai «Albrecht Art&Wine», mini zooparkam «JuRita», «Latvijas Maizniekam», Augšdaugavas novada tūrisma informācijas centram TAKA, Daugavpils Medicīnas koledžai, Daugavpils Universitātei u.c.

Jāiestarpina, ka seriālu «Fati» rādīs Latvijas Televīzija (vienas sērijas ilgums ir 20 minūtes) un, kā teica Kristīne, to varēs baudīt skatītāji vecumā no 16 līdz 105 gadiem. Seriāla radošā komanda cer, ka pēc šī seriāla pirmās sezonas sekos arī otrā.

«Seriāls apliecina to, ka latgalieši var! Man patika rakstnieces Monikas Ziles vienā no pirmizrādēm teiktais, ka latgalieši ir Dieva izredzētā tauta, jo viņi māk pasmieties par sevi, bet citas tautas to nemāk. Tas ir brīnišķīgi, ka mēs to mākam arī seriālā «Fati»,» sacīja Kristīne. ▣

Seriāla filmēšanas laukumā

Top jauna aina skolā

Minizoodārza «JuRita» saimnieki izlīdzēja ar ponija puiku Sņežu, kurš prot sēdēt

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona attīstības aģentūras, Valsts kultūrkapitāla fonda un AS «Latvijas valsts meži» finansiālu atbalstu

Publicitātes foto